

Ещё одним направлением улучшения системы экспорта является создание в рамках отдельного экспортного агентства государственного экспортно-импортного банка (Эксимбанка) Беларуси, который бы выступал не конкурентом частных коммерческих банков и страховых организаций, а дополняющим их государственным агентством. Функции и услуги, предоставляемые Эксимбанком Беларуси должны быть аналогичны тем, которые возложены на такие же агентства за рубежом.

Что касается создания в Республике Беларусь Эксимбанка, то оно приведёт к ряду положительных эффектов. У эксимбанков более широкие задачи и возможности, нежели у обычных коммерческих банков. Например, Эксимбанк США осуществляет предэкспортное финансирование (гарантирует возврат кредитов в комбанках для пополнения оборотного капитала). Также он оказывает поддержку не только американским экспортерам, но и покупателям американских товаров. При желании, даже вы лично можете получить кредит от Эксимбанка США[2].

Таким образом основные проблемы действующей системы поддержки экспорта в Республики Беларусь можно решить осуществив предложенные преобразования, благодаря чему система поддержки отечественных товаропроизводителей в Республике Беларусь выйдет на новый уровень, что будет способствовать увеличению экспорта и стабилизации экономической ситуации в стране.

Список использованных источников

1. Беларусь в цифрах: стат. справочник / Нац. стат. комитет Респ. Беларусь; редкол.: И.В. Медведева [и др.]. – Минск: Белстат, 2016. – 76 с.
2. Точицкая, И. Система стимулирования и поддержки экспорта в Беларуси в контексте международного опыта / И. Точицкая. – Минск: Исследовательский центр ИПМ, 2012. – 17 с.
3. Внешняя торговля Беларуси // Министерство иностранных дел Республики Беларусь [Электронный ресурс] – 2015. – Режим доступа: <http://mfa.gov.by/export/>. – Дата доступа: 20.03.2016.

Дубок Анна
студентка

Македон Галина
асистент

ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»
м. Ніжин
Україна

ПРІОРИТЕТИ ІНВЕСТИВАННЯ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВИХ ПОДІЙ

В умовах суспільної нестабільності та військових подій посилилася важливість забезпечення населення держави продовольством і нарощування експортного потенціалу. Аграрний сектор економіки поки що забезпечує

Напряом 2
«Економіка і управління підприємствами, галуззю та регіоном»

стабільні надходження валюти, що за хронічного її дефіциту має неабияке значення для стримування інфляції і задоволення оборонних потреб. Тому для держави нині життєво важливо зберегти позитивну динаміку доходів агровиробників та їх платежів до бюджету, що забезпечується лише при зростанні інвестицій. Проте їх обсяги у сільському господарстві з 2014 р. почали зменшуватися (табл. 1).

Таблиця 1

**Інвестиції у виробництво продукції сільського господарства України
в 2010-2014 рр.**

Показник	2010 р.	2011 р.	2012 р.	2013 р.	2014 р.
Інвестиції, всього, млн грн	2171	2866	3150	3140	2656
в % до попереднього року	116	132	110	100	85
Припадає інвестицій, грн:	103,1	135,8	2012 р.	148,1	125,9
на 1 га сільськогосподарських угідь на 1 працюючого	3354	4523	5049	5318	4655
Частка сільського господарства в інвестиціях в економіці, %	7,8	7,5	7,9	7,0	8,4

Скорочення інвестицій у сільське господарство загрожує не лише суттєвим зменшенням обсягів виробництва і збуту його продукції, а й усього ВВП держави та її обороноздатності. У зв'язку з цим поряд із заходами військового характеру нині необхідно першочергово здійснити заходи щодо активізації інвестиційної діяльності в аграрному секторі. Вони дадуть поштовх для розвитку інших галузей і сфер економіки, активізації економічної діяльності населення та дрібного агробізнесу, зростання доходів бюджетів усіх рівнів, а в кінцевому рахунку, зміцнення безпеки держави.

Пріоритетність інвестування розвитку аграрної сфери в сучасних умовах доцільно забезпечувати шляхом застосування усіх можливих важелів економічного її регулювання і здійснення порівняно дешевих організаційно-економічних, фінансових та інших заходів, зокрема тих, що дозволяють усунути корупцію, рекет й інший вплив тіньових структур, гарантують права інвесторів і можливість повернення залучених коштів. Поряд з ощадливим використанням коштів бюджету слід інвестувати їх на заходи із збереження державного майна, яке буде необхідне після закінчення військових подій. Це кошти невеликі, але необхідні.

Необхідно через порівняно маловитратні заходи сприяти розвитку інвестиційної діяльності сільського населення та малих агропідприємств. Це стосується, насамперед, невеликих, порівняно дешевих але масових проєктів, що передбачають використання незадіяних виробничих потужностей і об'єктів; створення нових виробничих потужностей у короткі строки; виробництво дефіцитної та імпортозалежної продукції для задоволення внутрішнього попиту;

зростання експортного потенціалу та залучення до цього суб'єктів малого і середнього агробізнесу.

За нинішніх військових подій слід очікувати, що великий агробізнес збереже відносну сталість своєї діяльності, оскільки темпи зростання світового попиту на продовольство випереджують його пропозицію. Тому військові події найбільш негативно впливатимуть на інвестиційну діяльність малого агробізнесу. Його пріоритетному розвитку найкраще сприятимуть заходи щодо: збільшення виробництва м'яса свиней, ВРХ, овець, птиці, кролів, і молока в особистих та фермерських господарствах й інших малих сільськогосподарських підприємствах шляхом підтримки нового будівництва і технічного переозброєння їх потужностей; створення кооперативних агроформувань у сфері заготівель, транспортування, доробки і перероблення сільськогосподарської продукції; прискорення розвитку логістичної та експортної інфраструктури; реалізації експортно орієнтованих проектів із залученням іноземних джерел фінансування.

Проблему імпортозаміщення і зростання обсягів споживання м'яса можна успішно вирішити шляхом створення невеликих і дешевих свиноферм у особистих селянських господарствах. Важливо також збільшити обсяги виробництва молока у фермерських господарствах і господарствах населення. З цією метою слід надавати їм допомогу в створенні невеликих молочних ферм.

Необхідно максимально використовувати можливості механізмів залучення прямих іноземних інвестицій та інвестиційних ресурсів закордонних компаній, а також фондових і кредитних ринків. Проте практика залучення прямих іноземних інвестицій в Україні поки що не відповідає очікуванням щодо їх обсягів, структури і ролі. В 2010-2014 рр. через погіршення інвестиційного клімату та військові події відбувся їх відтік на 30 %. У випадку припинення військових подій та покращення умов для діяльності іноземних інвесторів можна очікувати, що їх вкладення в аграрний сектор держави будуть помірно зростати до 850-900 млн дол. США в 2020 році.

Національні агрокомпанії до цього часу залучали значні кошти на світовому фондовому ринку. Проте у 2014 р. надходження цих коштів призупинилося. Надалі необхідно відновлювати довіру фондових інвесторів до цінних паперів агрокомпаній, які здійснюють діяльність поза зоною військових подій. Ця довіра буде відновлюватися, якщо іноземні компанії будуть впевнені в позитивному для українського агробізнесу розвитку подій.

У міжнародній інтеграції національного аграрного сектору економіки беруть участь великі агрокомпанії. Проте в загальнодержавному масштабі вона буде успішною тоді, коли в ній максимально будуть задіяні усі форми господарювання, зокрема малі. Залучення малого агробізнесу до інтеграційних процесів можливе лише на основі кооперування і спільної діяльності особистих і фермерських господарств та сільськогосподарських підприємств.

Участі малого агробізнесу у міжнародній інтеграції в умовах війни також могли б сприяти заходи щодо залучення іноземних кредитів для створення

мережі пунктів із заготівлі молока з особистих селянських господарств і потужностей для його перероблення в сухе молоко і масло на експорт, а також забезпечення населення якісним молоком.

Необхідно забезпечити доступ середніх та малих підприємств до експорту зерна і сформувати мережу їх зернових кооперативів шляхом залучення іноземних кредитів під закупівлю необхідного імпортного обладнання, формування товарних партій цієї продукції та її реалізації на зовнішньому і внутрішньому ринках. Досвід розроблення в ННЦ «ІАЕ» відповідних проектів свідчить, що орієнтовна вартість створення елеваторних потужностей з розрахунку на 1 т одноразового зберігання складає: на 3 тис. т - 399 дол. США, 5 тис. т - 371 і на 10 тис. т - 300 дол. США.

З метою активізації процесів міжнародної інтеграції аграрного сектору економіки слід також здійснювати заходи щодо: створення сприятливого інвестиційного клімату в державі, подолання корупції, розвитку ринкових інститутів тощо; організаційної підтримки інвестиційних проектів міжнародної інтеграції за участю малих і середніх сільськогосподарських підприємств, фермерських та особистих селянських господарств.

Отже, при здійсненні інвестиційної політики в аграрній сфері в умовах війни слід забезпечувати підтримку інвестиційних проектів за пріоритетними їх напрямками, надавати перевагу порівняно менш капіталомістким, здійснюваним малим агробізнесом, кооперативними формуваннями, а також із залученням іноземного капіталу.

Список використаних джерел:

1. Кісіль М.І. Інвестиційний проект створення міні-свиноферми в особистому селянському господарстві / М.І. Кісіль, Д.С. Черненко. – К.: ННЦ «ІАЕ», 2013. – 67 с.
2. Методичні рекомендації з організації сімейних ферм в Україні (на прикладі ферм з виробництва молока) / [Ю.О. Лупенко, М.Й. Малік, М.І. Кісіль та ін.]. – К.: «ІАЕ», 2014. – 60 с.

Дуга Вікторія
ст. викладач
Херсонський інститут МАУП
м. Херсон,
Україна

СВІТОВІ ТРЕНДИ ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНОГО АГРОТУРИЗМУ

Агротуризм є одним з найвпливовіших феноменів економічного і соціального розвитку сільських територій. Ключовою умовою успішного розвитку агротуристичної діяльності є відповідність загальносвітовим трендам, розумне запозичення позитивних та ефективних методів ведення агротуристичного бізнесу.